АЙДАРСЬКА СЕЛИЩНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
СТАРОБІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 235-о

від 08 жовтня 2026 року селище Айдар

Про внесення змін до Програми підтримки сім'ї та соціально-правового захисту дітей Айдарської селищної територіальної громади Старобільського району Луганської області на 2026–2027 роки

Керуючись пунктом 8 частини сьомої статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», пунктом 19 Порядку розроблення місцевих цільових програм, фінансування, моніторингу та звітності про їх виконання, затвердженого рішенням виконавчого комітету Новопсковської селищної ради від 23.07.2018 № 9/118 (у редакції, затвердженій розпорядженням начальника селищної військової адміністрації від 30.01.2025 №32-о), з метою забезпечення підтримки сімей та соціально-правового захисту дітей Айдарської селищної територіальної громади Старобільського району Луганської області,
зобов'язую:

1. Внести зміни до Програми підтримки сім'ї та соціально-правового захисту дітей Айдарської селищної територіальної громади Старобільського району Луганської області на 2026–2027 роки, затвердженої розпорядженням начальника селищної військової адміністрації від 15.10.2025 № 273-о (далі – Програма), виклавши її в новій редакції, що додається.
2. Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

Начальник селищної
військової адміністрації Микола СТАРЦЕВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядження начальника
Айдарської селищної військової
адміністрації Старобільського району
Луганської області
08 жовтня 2026 р. № 235-о

Програма підтримки сім’ї та соціально-правового захисту дітей Айдарської селищної територіальної громади Старобільського району Луганської області на 2026–2027 роки

селище Айдар
2026

1. Паспорт Програми

1.	Ініціатор розроблення програми	Служба у справах дітей Айдарської селищної ради Старобільського району Луганської області
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення програми	Закони України «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», постанови Кабінету Міністрів України від 26.04.2002 № 564 «Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу», від 26.04.2002 № 565 «Про затвердження Положення про прийомну сім'ю», від 24.09.2008 № 866 «Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини», від 08.10.2008 № 905 «Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей», від 05.04.2017 № 268 «Про затвердження Порядку надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів», від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 20.08.2021 №893 «Деякі питання захисту прав дитини та надання послуги патронату над дитиною», розпорядження начальника Айдарської СВА від 15.09.2026 р. № 213-о «Про організаційні заходи щодо розроблення та вдосконалення програм, які фінансуються за рахунок коштів бюджету Айдарської селищної територіальної громади»
3.	Розробник програми	Служба у справах дітей Айдарської селищної ради Старобільського району Луганської області
4.	Співрозробники програми	-
5.	Відповідальний виконавець програми	Айдарська селищна рада Старобільського району Луганської області
6.	Учасники програми	Служба у справах дітей, Відділ освіти Айдарської селищної ради, КУ «Центр надання соціальних послуг Айдарської селищної ради», ГУНПУ в Луганській області (за згодою)
7.	Термін реалізації програми	2026–2027 роки

8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	бюджет Айдарської селищної територіальної громади
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми всього, у тому числі:	237,600 тис. грн
	- коштів державного бюджету	0
	- коштів обласного бюджету	0
	- коштів місцевого бюджету	237,600 тис.грн
	- коштів інших джерел	0

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

З початку повномасштабної війни Російської Федерації в Україні тисячі дітей стали за межами безпечного середовища, їм загрожує переміщення, втрата дому й членів родини, а також розлука з батьками, від яких залежить процес розвитку та дорослішання, відчутний навіть у дорослому віці. Вони отримують сильні психологічні травми через війну, смерть родичів і складність реабілітації у воєнних умовах. Скільком дітям допомога потрібна вже зараз, з якими психологічними проблемами вони стикаються і як їм можна допомогти? Їх дитинство перевернула війна.

Дитинство – найважливіший самобутній і неповторний період у становленні особистості. Саме в дитячі роки людина потребує найбільшої уваги та захисту. Від ставлення до дітей, розуміння їхніх проблем, інтересів та потреб, стану охорони дитинства залежить не тільки доля кожної конкретної дитини, а й розвиток громади в цілому.

Кожна дитина - це особистість і не важливо скільки їй років – 5, 10 чи 17, а кожна особистість повинна зростати в люблячому середовищі, отримувати допомогу та підтримку від рідних та близьких людей. Такою підтримкою є сім'я. Саме тому, сьогодні, в нелегкий для країни час, Айдарською селищною територіальною громадою Старобільського району Луганської області робиться все можливе, щоб і кожна дитина, і кожна родина почувалися захищеними, потрібними та були впевненими у своєму майбутньому.

Руйнування, бідність і насильство утворюють замкнене коло. Зруйнована інфраструктура створює перешкоди для розвитку системи соціально-правового захисту дітей та родини. Під час війни батьки зазвичай зосереджені на виживанні, тому приділяють менше уваги дітям, яким доводиться самостійно шукати сенс у тому, що відбувається.

Від ставлення до дітей, розуміння їхніх проблем, інтересів та потреб, стану охорони дитинства залежить не тільки доля кожної конкретної дитини, а й розвиток суспільства в цілому.

Основними засадами державної політики щодо соціального захисту дітей, зокрема дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, є:

створення умов для реалізації права кожної дитини на виховання в сім'ї;

виховання та утримання дітей за принципом родинності;

сприяння усиновленню дітей, створення системи заохочення та підтримки усиновлювачів;

забезпечення пріоритету сімейних форм влаштування;

захист майнових, житлових та інших прав та інтересів таких дітей;

створення належних умов для їх фізичного, інтелектуального і духовного розвитку, підготовки дітей до самостійного життя;

забезпечення права на здоровий розвиток;

забезпечення соціально-правових гарантій;

створення умов для надання психологічної, медичної та педагогічної допомоги;

належне матеріально-технічне забезпечення незалежно від форми влаштування та утримання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування.

Наразі основною роллю держави, органів місцевого самоврядування, благодійних та громадських організацій, державних установ, що працюють в напряму захисту конституційних прав дітей, є формування суспільної думки щодо важливості виховання та розвитку дитини у сім'ї, неприпустимості розлучення дитини з батьками через особливості її розвитку, негативних наслідків інституційного догляду і виховання для дитини та суспільства в цілому, важливості ролі територіальної громади в забезпеченні найкращих інтересів дітей.

Курс України на європейську інтеграцію вимагає перегляду пріоритетів державної політики у сфері охорони дитинства та забезпечення державної підтримки сімей, впровадження успішних підходів із світової практики захисту прав дітей та сімей, які базуються на забезпеченні найкращих інтересів дитини, спрямовуються на усесторонню та комплексну підтримку сім'ї, створення умов для виховання та розвитку дітей у сім'ї або середовищі, максимально наближеному до сімейного.

Станом на 01.01.2022 року на обліку служби у справах дітей Айдарської селищної ради перебувало 18 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які проживали на території громади; 27 дітей, які проживали у сім'ях, в яких батьки або особи, які їх замінюють, ухиляються від виконання батьківських обов'язків, вчинили насильство щодо дитини у сім'ї. Життя і здоров'я таких дітей постійно перебуває під загрозою, а їх збільшення становить певну загрозу для суспільства.

Станом на сьогоднішній день територія Айдарської селищної територіальної громади перебуває під тимчасовою окупацією внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України. Наразі невідома точна кількість дітей-сиріт та дітей, які залишилися без батьківського піклування на території громади.

Станом на 01.10.2026 року на первинному обліку дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування служби у справах дітей Айдарської селищної ради перебуває 12 дітей-сиріт, 9 дітей, позбавлених батьківського піклування, з них на підконтрольній українській владі території перебуває 5 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та 3 дітей, батьки яких загинули під час виконання військових обов'язків та були зареєстровані на території Айдарської селищної територіальної громади Старобільського району Луганської області.

Терміни, які вживаються в цій Програмі, визначені Законом України «Про охорону дитинства».

3. Визначення мети Програми

Метою Програми є підтримка сімей та дітей, зокрема, дітей, які залишились без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; дітей, які можуть бути усиновлені; дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які прибули з інших територій; усиновлених дітей, за умовами проживання та виховання яких здійснюється нагляд; дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів; дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах; дітей, влаштованих до прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу та соціально-реабілітаційних центрів; дітей, батьки яких не виконують своїх обов'язків з виховання та утримання дитини з причин, які неможливо з'ясувати у зв'язку з перебуванням батьків на території, де ведуться або велися активні бойові дії, чи на окупованій території; дітей, які внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту отримали поранення, контузію, каліцтво, зазнали фізичного, сексуального, психологічного насильства, були викрадені або незаконно вивезені за межі України, залучалися до участі у військових формуваннях або незаконно утримувалися, у тому числі в полоні.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

Програма підтримки сім'ї та соціально-правового захисту дітей Айдарської селищної територіальної громади Старобільського району Луганської області на 2026–2027 роки (далі – Програма) спрямована на значне підвищення показників, які стосуються виховання і пропаганди серед населення у сфері соціального захисту, соціальної підтримки дітей, зокрема, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, усиновлених, влаштованих до прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу та соціально-реабілітаційних центрів.

Шляхи та засоби розв'язання проблеми:

створення належних умов для реалізації права кожної дитини на виховання в сім'ї або в оточенні, максимально наближеному до сімейного, забезпечення дотримання принципу родинного походження при влаштуванні дітей;

сприяння адаптації дитини в новій сім'ї, створення позитивного психологічного клімату в сім'ї, умов розвитку дітей з урахуванням індивідуальних потреб кожної дитини, забезпечення оптимальних умов життя дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, та особи з їх числа та захист їхніх прав;

забезпечення належних умов для навчання, виховання, фізичного, психічного, соціального, духовного та інтелектуального розвитку дітей, їх соціально-психологічної адаптації та активної життєдіяльності;

вирішення питань щодо забезпечення прав дітей, встановлення опіки і піклування, створення інших передбачених законодавством умов для виховання дітей, які внаслідок смерті батьків, позбавлення батьків батьківських прав, хвороби батьків чи з інших причин залишилися без батьківського піклування, а також для захисту особистих і майнових прав та інтересів дітей;

виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, надання їм комплексу послуг у межах повноважень, в разі необхідності здійснення комплексних заходів щодо захисту прав та інтересів дитини та надання підтримки батькам або законним представникам дитини;

виявлення дітей, батьки яких не виконують своїх обов'язків з виховання та утримання дитини з причин, які неможливо з'ясувати у зв'язку з перебуванням батьків на території, де ведуться або велися активні бойові дії, чи на окупованій території; вчасне надання таким дітям статусу дитини, позбавленої батьківського піклування, та влаштування їх в сімейні форми;

надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, дітям, які внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту отримали поранення, контузію, каліцтво, зазнали фізичного, сексуального, психологічного насильства, були викрадені або незаконно вивезені за межі України, залучалися до участі у військових формуваннях або незаконно утримувалися, у тому числі в полоні;

надання допомоги (консультування) одному з батьків, який залишився на території Айдарської селищної територіальної громади Старобільського району Луганської області, щодо забезпечення права доступу до дитини, яка з іншим із батьків була евакуйована за межі України внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України.

Заходи, виконання яких потребує доступу до території громади, реалізуються після її деокупації та за наявності безпечних умов. Інші заходи виконуються протягом строку реалізації Програми з урахуванням фактичного місця перебування дітей і сімей.

Строк виконання Програми 2026–2027 роки.

Фінансове забезпечення здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету (бюджету Айдарської селищної територіальної громади), а також інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

Обсяг видатків на реалізацію заходів Програми визначається щороку при затвердженні місцевого бюджету або внесенні змін до нього з урахуванням фактичних можливостей у кожному бюджетному періоді.

В процесі виконання Програми можливе внесення змін до неї, в разі потреби обсяг фінансування окремих заходів Програми може коригуватись.

Відповідальний виконавець Програми – Айдарська селищна рада Старобільського району Луганської області.

Ресурсне забезпечення Програми
тис. грн

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Етапи виконання		Усього витрат на виконання тис. грн.
	2026	2027	
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	118,800	118,800	237,600
коштів державного бюджету	0	0	0
коштів обласного бюджету	0	0	0
коштів місцевого бюджету	118,800	118,800	237,600
коштів інших джерел	0	0	0

5. Перелік завдань, заходів Програми та результативні показники

Основні завдання Програми:

1. Сімейна політика як пріоритетний засіб запобігання дитячій безпритульності і бездоглядності.

2. Система заходів та організаційно-профілактичних основ профілактики дитячої безпритульності і бездоглядності, захисту дітей в умовах збройних конфліктів.

3. Забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, захист житлових та майнових прав дітей.

Основні заходи Програми:

1.1. Забезпечення першочергового влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в сім'ї на усиновлення, під опіку або піклування, дитячі будинки сімейного типу, прийомні сім'ї (результативний показник – кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, влаштованих в сім'ї на усиновлення, під опіку або піклування, дитячі будинки сімейного типу, прийомні сім'ї, з розподілом за статтю).

1.2. Утримання та обслуговування електронної бази даних про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, і громадян України, які бажають взяти їх на виховання (результативний показник – забезпечення ведення та актуалізації електронної бази даних).

1.3. Проведення інформаційної кампанії щодо вирішення актуальних питань сімейної політики, поширення нових форм сімейного влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (результативний показник – кількість інформативних статей, заходів).

1.4. Навчання кандидатів в опікуни, піклувальники та патронатних вихователів (результативний показник – кількість кандидатів в опікуни, піклувальники та патронатних вихователів, які пройшли навчання, з розподілом за статтю).

2.1. Здійснення контролю за дотриманням культурно-розважальними закладами нормативно-правових актів щодо порядку відвідування їх дітьми, заборони продажу алкогольних напоїв, тютюнових виробів, розповсюдження наркотиків, пропаганди

проституції, насилля, жорстокості (результативний показник – кількість проведених перевірок).

2.2. Проведення на території громади державно-громадських операцій та рейдів щодо профілактики негативних проявів у дитячому середовищі, запобігання дитячій бездоглядності: «Підліток. Зима Канікули», «Діти вулиці. Вокзал», «Дозвілля», «Літо», «Урок», «Сім'я» (результативний показник – кількість проведених державно-громадських операцій та рейдів).

2.3. Забезпечення соціального захисту дітей, які залишилися без батьківського піклування: були знайдені, покинуті, вилучені з сімей та поміщені до лікарні для проведення комплексного медичного обстеження. Проведення заходів: придбання засобів гігієни, підгузок, одягу, взуття та медичних препаратів для лікування та переміщення дітей в інший лікувальний заклад (результативний показник – кількість придбаних засобів гігієни, підгузок, одягу, взуття та медичних препаратів для лікування; витрати на їх придбання; кількість дітей, яким надано допомогу в межах заходу, з розподілом за статтю).

2.4. Проведення заходів (семінар, акції, заходи), приурочені до свят) (результативні показники – кількість проведених заходів, витрати на їх проведення; кількість дітей, забезпечених подарунками з розподілом за статтю; кількість учасників семінару для опікунів, піклувальників і прийомних батьків, з розподілом за статтю).

2.5. Забезпечення взаємоінформування між ГУНПУ в Луганській області, службою у справах дітей, Відділом освіти Айдарської селищної ради про дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, не навчаються, скоїли злочини, правопорушення, затримані за вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, бродяжництво, жебракування (рівень взаємоінформування, %).

2.6. Висвітлення в засобах масової інформації питання соціально-правового захисту дітей, запобігання дитячої безпритульності і бездоглядності, привернення уваги населення до цієї соціальної проблеми, а також якнайширше залучення громадськості до її розв'язання (результативний показник – кількість статей в засобах масової інформації).

3.1. Проведення моніторингу наявності житла у дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, які виховувалися в державних виховних закладах, перебували під опікою, піклуванням, виховувалися в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу, та стану цих житлових приміщень. Вивчення питання необхідності покращення умов проживання вказаної категорії населення громади (результативний показник – кількість дітей, щодо яких проведено моніторинг наявності житла, з розподілом за статтю).

3.2. Створення реєстру житла, яке може бути орендоване для тимчасового проживання дітей та осіб зазначеної категорії. Вивчення питання наявності вільного житла на території громади з метою його придбання для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, які повертаються до своїх населених пунктів (результативний показник – створено реєстр).

3.3. Підготовка пакета документів для постановки на квартирний облік дітей, які потребують надання житла або покращення умов проживання (результативний показник – кількість підготовлених пакетів документів).

3.4. Вивчення питання рівня професійної підготовки даної категорії населення для забезпечення їх працевлаштування. За необхідності здійснення підбору навчальних закладів для здобуття професійної освіти з подальшим працевлаштуванням (результативний показник – кількість осіб, щодо яких вивчено питання професійної підготовки, з розподілом за статтю).

3.5. Оформлення документів, що підтверджують право власності на житло та майно дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, і майнових прав дітей, в тому числі на земельні частки (паї) (забезпечення послуг нотаріусів, РБТІ при оформленні нотаріальних дій на користь дітей зазначеної категорії) (результативний показник - кількість дітей, щодо яких оформлено документи, з розподілом за статтю).

3.6. Здійснення заходів щодо призначення опікунів над житлом та майном дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (результативний показник – кількість дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, над житлом та майном яких призначено опікунів, з розподілом за статтю).

Під час реалізації Програми забезпечуються рівні умови участі у заходах та отримання допомоги для дівчат і хлопців, жінок і чоловіків, які належать до визначених Програмою категорій отримувачів підтримки. Заходи плануються з урахуванням індивідуальних потреб отримувачів підтримки. За наявності відповідних облікових даних кількість осіб, охоплених заходами та допомогою, узагальнюється з розподілом за статтю та окремим обліком дітей і повнолітніх осіб. Результати аналізу враховуються під час уточнення заходів Програми.

Програма дасть змогу здійснити заходи на місцевому рівні, спрямовані на забезпечення соціального захисту дітей, зокрема:

реалізувати право кожної дитини на життя, охорону здоров'я, освіту, соціальний захист, сімейне виховання та всебічний розвиток;

залучити дітей пільгових категорій до участі у дитячих заходах;

збільшити кількість сімей, які мінімізували та подолали складні життєві обставини;

підвищити правову культуру сімей, сприяти підтримці національних сімейних традицій, формуванню відповідального батьківства та материнства, популяризації позитивного досвіду сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

реалізувати право дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування на влаштування до сімейних форм виховання, в тому числі дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

6. Напрями діяльності та заходи Програми

Напрями діяльності, перелік заходів Програми, виконавці, обсяги та джерела фінансування кожного із заходів з розбивкою за роками наведено у додатку до Програми.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Загальну координацію та контроль за ходом реалізації Програми здійснює Айдарська селищна військова адміністрація Старобільського району Луганської області.